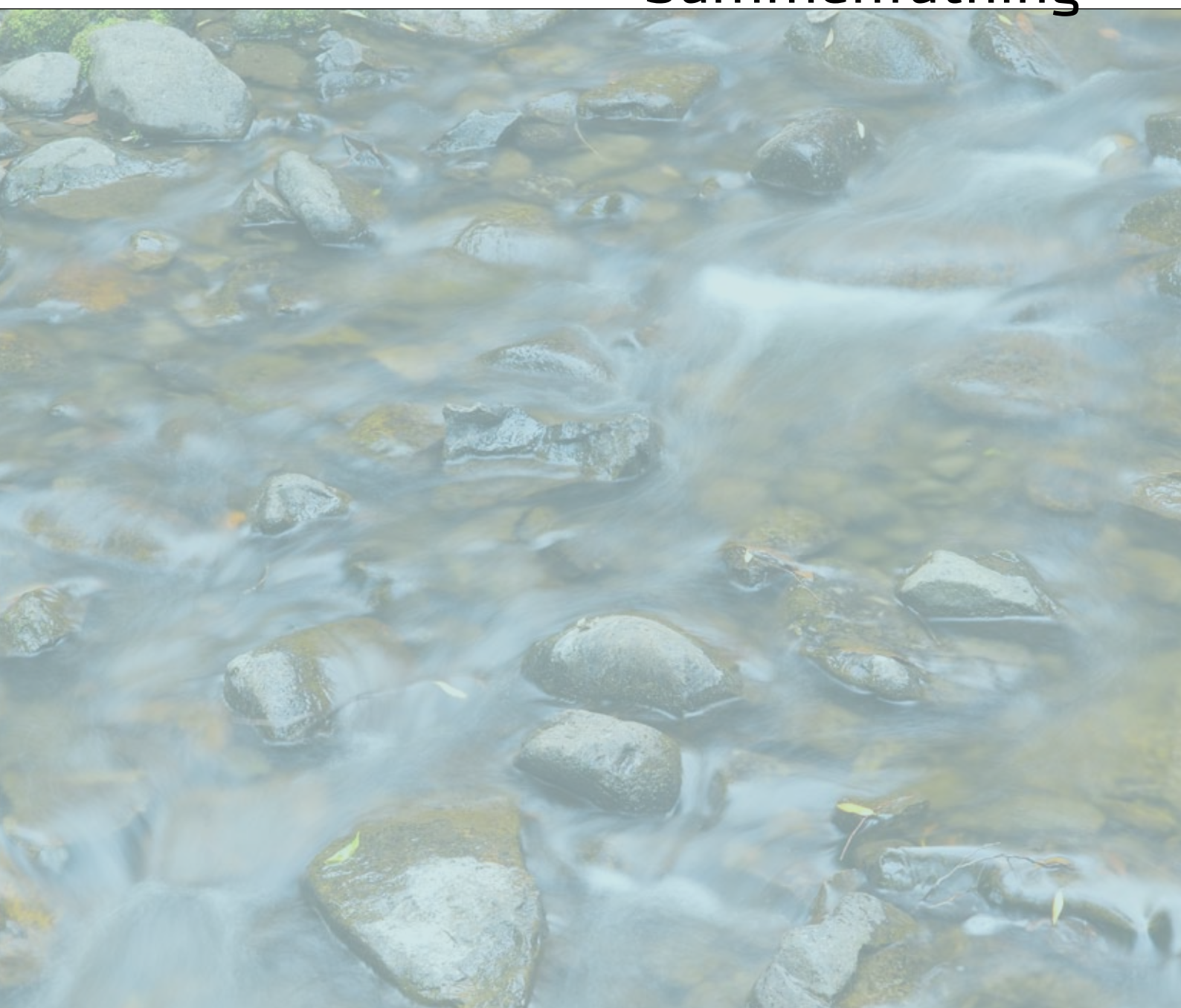

Sammenfatning

Sammenfatning

Siden begyndelsen af 80'erne er der i Danmark gennemført undersøgelser af befolkningens sundhedstilstand på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Imidlertid er det fortrinsvis etniske danskere, der har deltaget. Der er nationale, regionale og kommunale målsætninger om at reducere social ulighed i sundhed, og samtidig viser de få danske undersøgelser om etniske minoriteters sundhed, at der for disse grupper er store og særlige sundhedsproblemer. Der er derfor af flere grunde et stort behov for mere viden, og det er baggrunden for denne undersøgelse, som retter et særligt fokus på etniske minoritetsgruppers sundhedsforhold.

Hovedformålet er at beskrive sundhed og sygelighed blandt indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Irak, Iran, Libanon/Palæstina, Pakistan, Somalia og Tyrkiet og efterkommere af pakistanske og tyrkiske indvandrere. Resultaterne sammenholdes med forholdene blandt en etnisk dansk referencegruppe. Denne rapport fokuserer på selvvurderet helbred samt forekomsten af langvarig sygdom, psykisk sundhed, rygning, alkohol, sukkerindtag, fysisk aktivitet og overvægt.

Resultaterne i rapporten bygger på en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse til indvandrere fra de syv nævnte oprindelseslande, efterkommere af indvandrere fra to oprindelseslande og etniske danskere i alderen 18-66 år. Bruttostikprøven udgjorde 11.450 personer, hvoraf oplysninger fra Det Centrale Personregister var tilgængelige for 9.515 personer. 4.952 deltagere gennemførte et telefoninterview på dansk eller på deltagerens modersmål. Svarprocenten er 52,1%.

Partnerskabets ambition med undersøgelsen er at styrke beslutningsgrundlaget for sundhedspolitiske prioriteringer. Rapportens resultater viser et konsistent behov for specifikke

sundhedstiltag rettet imod etniske minoriteters sundhedsforhold, i bestræbelserne på at mindske den voksende sociale ulighed i sundhed.

Sundhed

Selvvurderet helbred 22-48% indvandrere i alle etniske grupper har dårligt selvvurderet helbred sammenlignet med 10% blandt etniske danskere. Hos efterkommere fra Pakistan og Tyrkiet ses ikke signifikante forskelle sammenholdt med etniske danskere i alderen 18-39 år. I alle etniske grupper er andelen med dårligt selvvurderet helbred mindst i de yngste aldersgrupper og størst i de ældste. Forskellen mellem yngre og ældre er i alle etniske minoritetsgrupper større end blandt etniske danskere. I alle indvandrergupper og blandt etniske danskere har kvinder dårligere selvvurderet helbred end mænd.

Langvarig sygdom I alle indvandrergupper er der en større andel med langvarig sygdom sammenlignet med etniske danskere.

Allergi rapporteres af 25-43% indvandrere fra Pakistan, Libanon/Palæstina, Ex-Jugoslavien og Somalia mod 19% blandt etniske danskere. Andelen blandt efterkommere fra Pakistan er 32% sammenlignet med en andel på 21% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år.

Diabetes rapporteres af 12-17% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Libanon/Palæstina, Somalia, Tyrkiet, Pakistan og Irak mod 2% blandt etniske danskere.

Forhøjet blodtryk rapporteres af 18-27% indvandrere fra Libanon/Palæstina, Tyrkiet, Irak, Pakistan og Ex-Jugoslavien mod 9% blandt etniske danskere.

Hjerteproblemer rapporteres af 9-18% indvandrere fra Pakistan, Libanon/Palæstina, Irak, Somalia og Ex-Jugoslavien mod 2% blandt etniske danskere.

Kronisk bronkitis rapporteres af 8-9% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Libanon/Palæstina og Tyrkiet mod 2% blandt etniske danskere.

Slidgigt/leddegigt rapporteres af 20-29% indvandrere fra Pakistan, Irak, Libanon/Palæstina, Tyrkiet, Somalia og Ex-Jugoslavien mod 10% blandt etniske danskere.

Knogleskørhed rapporteres af 4-13% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Pakistan, Tyrkiet, Iran, Libanon/Palæstina og Irak mod 1% blandt etniske danskere.

Mavesår rapporteres af 9-18% indvandrere fra Pakistan, Iran, Tyrkiet, Irak, Ex-Jugoslavien, Somalia og Libanon/Palæstina mod 2% blandt etniske danskere.

Migræne/hyppig hovedpine rapporteres af 19-36% indvandrere fra Tyrkiet, Pakistan, Iran, Libanon/Palæstina, Somalia, Irak og Ex-Jugoslavien mod 12% blandt etniske danskere.

Forbigående psykisk lidelse (lettere depression eller angst) rapporteres af 23-40% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Irak, Iran, Libanon/Palæstina mod 10% blandt etniske danskere.

Rygsygdom rapporteres af 23-52% indvandrere fra Pakistan, Tyrkiet, Ex-Jugoslavien, Libanon/Palæstina og Irak mod 14% blandt etniske danskere.

Sygdomsbelastning 25-48% indvandrere i alle etniske minoritetsgrupper rapporterer om tre eller flere langvarige sygdomme mod 11% blandt etniske danskere. Den højeste forekomst af tre eller flere langvarige sygdomme ses hos indvandrere fra Irak, Libanon/Palæstina, Ex-Jugoslavien og Somalia. 8% efterkommere fra Pakistan og 10% efterkommere fra Tyrkiet rapporterer om tre eller flere langvarige sygdomme mod 11% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år.

Psykisk sundhed Indvandrere i alle etniske minoritetsgrupper og efterkommere fra Pakistan og Tyrkiet har signifikant dårligere psykisk sundhed end etniske danskere. Den psykiske sundhed blandt indvandrere er dårligere blandt ældre end yngre aldersgrupper i modsætning til etniske danskere, hvor den psykiske sundhed er bedst hos de ældre. Kvinder har dårligere psykisk sundhed end mænd i alle etniske grupper.

Sundhedsadfærd

Rygning 33-40% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Libanon/Palæstina og Tyrkiet ryger dagligt sammenlignet med 25% blandt etniske danskere. 43% efterkommere fra Tyrkiet ryger dagligt mod 21% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år. Blandt mænd finder man den højeste rygerandel blandt indvandrere fra Tyrkiet (51%), Libanon/Palæstina (50%). 26% danske mænd ryger dagligt. Blandt mandlige efterkommere fra Tyrkiet ryger 53% dagligt sammenlignet med 25% etnisk danske mænd i alderen 18-39 år. I alle etniske grupper er der en større andel dagligrygere blandt mænd end blandt kvinder. Blandt kvinder er mindre end 10% indvandrere fra Irak, Pakistan, Somalia og efterkommere fra Pakistan dagligrygere. 24-30% indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Tyrkiet og Libanon/Palæstina er storrygere. Blandt etniske danskere er 16% stor-

rygere. Blandt efterkommere fra Tyrkiet er 25% storrygere sammenlignet med 11% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år. Mere end halvdelen af rygerne i alle etniske grupper ønsker at holde op med at ryge.

Sukkerindtag - indtag af sukker gennem søde drikke og brug af sukker i te/kaffe Blandt indvandrere fra Ex-Jugoslavien og Somalia drikker 33-34% dagligt søde drikke sammenlignet med 25% blandt etniske danskere. 51% tyrkiske efterkommere drikker dagligt søde drikke sammenlignet med 35% etniske danskere i alderen 18-39 år. 39-66% indvandrere fra alle indvandrergrupper bruger dagligt sukker i forbindelse med, at de drikker te/kaffe. Det samme gælder 11% etniske danskere. 43-48% efterkommere fra Pakistan og Tyrkiet bruger dagligt sukker i forbindelse med indtag af te/kaffe sammenlignet med 10% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år.

Fysisk aktivitet 32-44% indvandrere fra Libanon/Palæstina, Iran, Pakistan og Irak går højst 30 minutter om dagen sammenlignet med 24% etniske danskere. 36-62% indvandrere fra alle etniske minoritetsgrupper dyrker fysisk aktivitet højst én gang om ugen sammenlignet med 25% etniske danskere. Der er signifikant flere efterkommere fra Pakistan og Tyrkiet, som dyrker fysisk aktivitet højst én gang om ugen, sammenlignet med etniske danskere i alderen 18-39 år.

Alkohol 92-98% kvindelige efterkommere fra Tyrkiet og Pakistan drikker ikke alkohol sammenlignet med 26% kvindelige etniske danskere i alderen 18-39 år. 80% mandlige efterkommere fra Pakistan og 56% mandlige efterkommere fra Tyrkiet drikker ikke alkohol mod 12% mandlige etniske danskere i alderen 18-39 år. 1% mandlige efterkommere og 6% mandlige etniske danskere i alderen 18-39 år drikker over 21 genstande om ugen. Ingen kvindelige efterkommere drikker over 14 genstande om ugen mod 3% blandt kvindelige etniske danskere i alderen 18-39 år. Spørgsmål om forbrug af alkohol er kun stillet til efterkommere fra Pakistan og Tyrkiet samt til etniske danskere.

Overvægt 4% indvandrere fra Somalia er undervægtige sammenlignet med 2% blandt etniske danskere. Blandt efterkommere fra Pakistan er 7% undervægtige mod 3% blandt etniske danskere i alderen 18-39 år. 17-23% blandt indvandrere fra Ex-Jugoslavien, Libanon/Palæstina, Pakistan, Irak og Tyrkiet er svært overvægtige mod 11% blandt etniske danskere. Forekomsten af moderat og svært overvægtige er større i den ældste end i den yngste aldersgruppe blandt samtlige etniske grupper. For etniske danskere og indvandrere fra Iran er andelen af moderat og svært overvægtige nogenlunde stabil fra aldersgruppen 40-49 år og opefter. Andelen med svær overvægt blandt efterkommere fra Pakistan (6%) er lavere end andelen blandt etniske danskere i alderen 18-39 år (9%). Blandt efterkommere fra Tyrkiet er andelen højere (16%).